



"לדורות"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצולת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית

וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי כיום

| | |
|--------------------|----------------------|
| שם משפחה: ארגוב | שם פרטי: חווה לאה |
|--------------------|----------------------|

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

| | | |
|---|---|---|
| שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: מטס | בלועזית Mates | שם נעורים: מטס |
| שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: אוולין | בלועזית Eveline | מין: ז / י |
| מקום לידה (ישוב, מחוז): יאסי | בלועזית Iasi | תאריך לידה: 13.12.1937 |
| שם פרטי של האב: מתתיהו | שם פרטי ושם נעורים של האם: אדלה מוסקוביץ | ארץ לידה: רומניה |
| שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה): | שם נעורים של האישה: | |
| מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: ביבולאר | בלועזית Bivolari | ארץ המגורים: רומניה |
| השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: | מקצוע לפני המלחמה: | חבר בארגון או בתנועה: |
| מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): | מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): | יאסי |
| האם היית בגטאות? אילו ומתי? | | |
| האם היית במחנות? אילו ומתי? | | |
| מקום השחרור: יאסי | תאריך השחרור: 1945 | |
| האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה? | לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)? ביבולאר | |
| מקומות/מחנות בדרך לארץ: רומן, בוקרשט | שנת עליה: 1951 | שם האנייה (אם עלה בדרך הים): טרנסלבניה |



אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון

גרנו באחוזה ליד ביבולאר, הורי היו אמידים והתפרנסו מחקלאות באחוזה, שכללה אדמות חקלאיות רבות, אותן ירש אבי מאביו. רק לעוד שתיים או שלושה משפחות יהודיות ברומניה היה סדר גודל כזה של אדמות חקלאיות. המשפחה הייתה מאוד משכילה. המשפחה של אמא שלי גם עסקה בחקלאות. בעיירה היו הרבה יהודים.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביוזנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אוווקאציה למרכז ברית המועצות):

הרומנים היו בעלי ברית של גרמניה. בשנת 1941 או 1942 גורשנו מביבולאר ליאסי. הוציאו אותנו ללא רכוש, ללא כלום. גרנו ביאסי בחצר גדולה יחד עם אח של אבא שלי ואשתו. הלכנו עם טלאי צהוב. התמונה הכי זכורה לי היא כאשר הוציאו מהבתים את כל הגברים והנערים בני 16 ומעלה. הוציאו אותם במעגל מול הגרמנים שעמדו עם רובים. הגרמנים מיינו את המבוגרים לימין ואת הצעירים לשמאל. את המבוגרים, כולל אבא שלי, לקחו למחנה עבודה באלבא יוליה בטרנסילבניה, רומניה. בן אחותה של אימי לא חזר יותר וסיפרו לנו שהוא נהרג ברכבות המוות. לאחר שלקחו את הגברים היה קשה לשרוד. אבא לא היה, אמא לא עבדה, והיינו תלויים בעזרה של אנשים אחרים וסבלנו מרעב. כשהחצר בה גרנו הופצה היינו נכנסים לבונקר ואני זוכרת דרך פתח הבונקר את הפצצות שירדו. לא נתנו לנו לצאת מהבית בכל שעה שרצינו. היו שעות הסגר. היינו שם שנתיים-שלוש עד 1945.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עלייה):

בסוף המלחמה חזרנו מיאסי לביבולאר. אבא חזר ממחנה העבודה אחרי שנתיים. בגמר במלחמה, הרוסים נשאר בשליטת רומניה באמצעות המפלגה הקומוניסטית הרומנית שעלתה לשלטון. המדינה הפכה לקומוניסטית והחרימו לנו הכול – את כל האחוזה והאדמות והוציאו אותנו באמצע הלילה עם מזוודה קטנה. הסיעו אותנו במשאית כאשר השלגים הגיעו עד 4 מטר לעיר רומן ושיכנו אותנו בבית גדול של משפחה יהודית. אב המשפחה היה בעל מסעדה, ובדירה היו 4 חדרים. בדירה התגוררו בנוסף למשפחתו של בעל הבית גם אחות של אשתו וזוג צעיר עם ילד. משפחתי קיבלה חדר מעבר בפרוודור. כל שבוע הוריי היו צריכים להתייצב במשטרת רומן כדי לוודא שלא יברחו מהעיר. ברומן גרנו כנצרכים לגמרי, אך למרות התנאים הקשים אני האמנתי במשטר הקומוניסטי, בשל שטיפת מוח שעברתי כדי שלא אהיה כמו הוריי הבורגנים "המנצלים את העם". אף כתבתי לעיתון של הפיונירים, תנועת נוער קומוניסטית. הייתי גאה בעניבה האדומה שקיבלתי בשל היותי תלמידה מצטיינת. לאחר כמה שנים נסענו מהבית ברומן אל אחות של אמא שלי בבוקרשט ושם נשארנו מספר ימים עד שעלינו לאוניה "טרנסילבניה" בדרך לישראל. שטנו 5 ימים בתנאים לא תנאים ושמחנו מאוד כשהגענו לארץ וכאשר לקחו אותנו לשער העלייה.

נא ספרי/י על חיך בארץ

(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):

כשהגענו לשער העלייה ב-1.1.1951 היה חורף קר וקשה. קיבלנו אוהל וכעבור יומיים האוהל התפרק עלינו. לא הסתגלתי לאוכל ואכלתי רק אוכל משומר מרומניה. שהינו בשער העלייה חצי שנה עד שנה ואז העבירו אותנו לעין שמר, שם גרנו בביתנים של הצבא האנגלי עם עוד משפחה. אמא התחילה לעבוד בתפירת אוהלים ואחר כך עבדה במשק בית. ההורים החליטו לשלוח אותי לעליית הנוער – לקיבוצים כי שם היה אוכל יותר טוב. שלחו אותי לאחוזה – מחנה קליטה לילדים עולים. במחנה החליטו לשלוח אותי לקיבוץ העוגן ליד חדרה. הקיבוץ היה הכול חול. זה היה קיבוץ של השומר הצעיר ותמונות של מנהיגים קומוניסטים מרומניה התנוססו בכל מקום. ברחנו מהקיבוץ עם חבילה של כדורי גומי שקיבלתי מהמפעל של הקיבוץ. חזרתי לאחוזה ושם הפנו אותי לקיבוץ רמת דוד ושם התאקלמתי כראוי ונשארתי עד גיל 17. דיברתי עברית טובה וקיבלתי פרס. לאחר סיום ביה"ס ברמת דוד הלכתי לבי"ס לאחיות בבלינסון וכשסיימתי אותו, לא גוייסתי לצבא, אלא נשארתי לעבוד בבית החולים. ב-1958 עברנו לקרית חיים, שם הכרתי את דוד ושנה אחר כך התחתנו. אנחנו נשואים כבר 50 שנה. עבדתי בבי"ח כרמל במחלקה כירורגית ואחרי תקופת מה עזבתי. חזרתי לבי"ח לאחר הפסקה של 10 שנים והמשכתי לעבוד כ 20 שנה. נולדו לנו 3 ילדים, כולם בוגרי אוניברסיטה: בן אחד הוא רופא וטרנר, הבת היא עובדת סוציאלית בעלת תואר שני ומנהלת המרכז להגנת הילד בתל השומר והבן השלישי עובד בהיי טק לאחר שסיים תואר במדעי המחשב. היום יש לי 4 נכדים. 2 מהם גרים בחיפה.